

พิธีกรรมและความเชื่อการปลุกเรื้อนล้านนา

60

เตาไฟ หรือ แม่ชีไฟ

บริเวณที่สำคัญมากๆ ของบ้านเรือนทั่วไปคือบริเวณสำหรับหุงหาอาหาร ห้องครัว หรือที่เรียก “เอนเตาไฟ” จะจัดทำบริเวณสำหรับก่อไฟปรุงอาหารเฉพาะที่ โดยทำเป็นกระเบ ดินสี่เหลี่ยมที่เรียกว่า “แม่ชีไฟ” (อ่าน - แม่ชีไฟ) ซึ่งกระเบดินนี้มีรายละเอียดในการทำที่ อิงตามความเชื่อดังนี้

ไม้ที่ใช้ทำแม่ชีไฟ



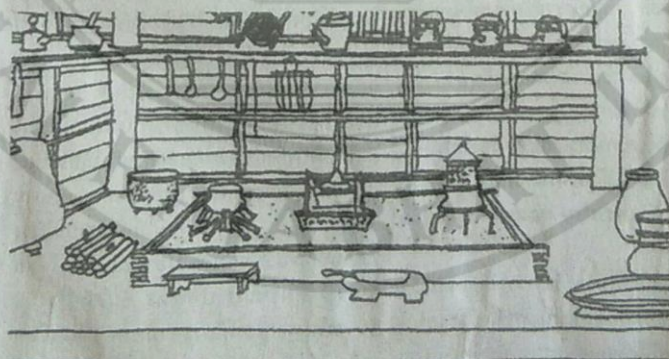
ตามคัมภีร์ “โลเกทาน์” กล่าวว่า

“จักแปลงแม่ชีไฟให้อาไมแะ ไม้พา (อ่าน - เปา) ไม้ดุก ไม้หัน (อ่าน - ต้น) ไม้ แก้ว ไม้พิน (อ่าน - ปิน) ดีแล”

คือ ถ้าจะทำที่เป็นเตาไฟให้อาไมเต็ง ไม้รัง ไม้มะดุก ไม้พุทรา ไม้พิกุล ไม้มะตูม จึงจะดี อีกตำราหนึ่งกล่าวละเอียดกว่าคือ

“ให้อาไมดู่ ไม้หัน ไม้พินใส่ทางหน้า อาไมหนุ่นใส่หนเหนือ หนวันตก และอาไมเท้า (อ่าน - เต้า) ใส่ทางใต้”

คือ ให้เอาไม้ประดู่ ไม้พุทรา ไม้มะตูมเป็นแผ่นระบะด้านหน้า ไม้หนุ่นด้าน เหนือ และด้านตะวันตกไม่ต้องเต้า (ชื่อเฉพาะถิ่นเหนือ) ด้านใต้



เตาไฟ หรือ แม่ชีไฟ